

En fasaväckande berättelse

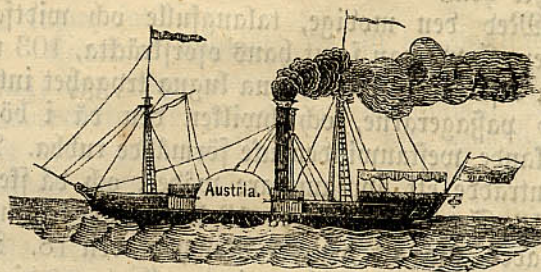
samt

Twå moderna

W i s o r.

Den Första:

Ångskeppet Austrias brand.

Den Andra:

Stärklarens sång.

Den Tredje:

Seglaren.

Helsingfors,

J. E. Frenckell & Son, 1879.

Säljes i Bokhandeln No 41 Unionsgatan.

Den Första:

Det sköna, ståtliga ångskeppet „Austria“, tillhörande det Hamburg-Amerikanska Paketfart-Aktiebolaget, affeglade den 4 Sept. 1858 från Hamburg med 538 personer ombord.

Riksfå stolta och djerfva, som skeppets flagga och segel, torde väl de förhoppningar hafva varit, hvarmed de många passagerarne lemnade sitt fosterland, för att på andra sidan Oceanen grunda ett nytt hem.

Med den modige, talangfulle och widtfarne Kapten Seydman samt hans oförsträcka, 103 man starka besättning, hade denna lugna trygghet inträdt bland passagerarne, och hwilken den då i början herrskande westanwinden icke förmådde rubba. Den 12 inträdde ett gynsammarer väder, och då skeppet den 13 September gjorde 13 knops fart i timman, hoppades alla att vara i Newyork den 18. Men en ryslig händelse tillintetgjorde alla deras djerfva förhoppningar, äfvensom den lugna tryggheten hos de ombordvarande.

Hjelp, räddning! Skeppet brinner! så ljödo kl. 2 e. m. flere qvinnors rop, som då kommo störtande upp på däck. Ett tjockt rökmoln, som uppsteg från nedgången återut till mellandäcket, bekräftade detta olycksrop, som derjemte åstadkom allmän förtwiflan och försträckelse på skeppet.

Machinen sattes genast på half kraft och förblef så tills krutmagasinet sprang; machinisterna hade sannolikt i början blifwit qwäfsda.

Lågorna slogo ut från mellandäcksluckorna, och då ångaren gick emot vinden, tog elden rastf öf-

verhand. Samtliga första kajutans passagerare, med undantag af några herrar, som troligen uppehöll sig i rökrummet, hade samlat sig på alterdäcket. Dit hade jemväl många andra af kajutans passagerare stundat; andra omgäfwos af elden i deras hyttor; endast få kunde uppdragas; den sista af dessa räddades; ett fruntimmer sade, att sex redan blifwit qwäfsda dernere. Skeppet hade emellertid wändt sig mot vinden och lågorna slogo derwid tillbaka på halfdäcket; vorgångaren hade lemnat sin plats, hvarigenom skeppet ilade åstad utan styrning. Scenen på däck war fasawäckande. Alla trängdes och ropade, män efter sina hustrur, hustrurna efter sina män och barn; andra återigen greto såsom i wanwett, blott några få bibehöllo sin lugna fattning.

Kaptenen uppbjöd allt till de olyckligas räddning; han uppmanade folket att klargöra den andra babordsbåten för att nedfira densamma. Manskapet war just syfelfatt med des nerhaling, då många ögonblickligt störtade sig deri, så att den ej kunde lösgras från blocken. Man måste wänta, tills dessa hade kommit ner. Men knappt war båten klar från skeppets sida, förrän en stor mängd åter störtade sig i den, hwarpå den häftigt stötte mot wattnet, så att alla, med undantag af tre, som höllo sig fast wid sidorna, spolades öfwer bord. Af dessa blef återigen endast en uppdragen på däck, en annan qwäfsdes med ett rep, hvarmed han skulle uppdragas.

En herre från Newyork affar, med tillhjälp af en matros, klyfwar-seglet, för att doppa det i wattnet och sålunda hämna eldens framfart. Men folket på däck förstod ej hans affigt, utan kastade seglet i sjön. Förgäfwes sökte man rädda passagerarne. Efter en halftimma störtade sockmasten,

straxt derpå stormasten, och på samma gång stannade machineriet. Skeppet, som hittills hade stått mot wester, wände sig nu långsamt mot norr och slutligen mot nordost.

Straxt derpå sprang pannan, och efter 10 min. exploderade frutmagasinet. Lågorna drefwo mot skansen, män och qwinnor störtade sig, två och två, de sednare till en del med brinnande kläder, från afterdäcket i wattenet. Höjden från afterdäcket till wattenytan utgjorde 22 fot, hwarföre och många ryste för språnget, tills de lågorna icke lemnade dem någon annan utväg. Slägtingar, som höllo hwarandra fast omslutade, störtade sig öfwer bord, för att gemensamt söka sin graf i wågorna. En Ungrare med 7 barn öfvertalade först sin hustru att springa öfwer bord; derpå wälsignade han sina 6 äldsta barn, lät dem kasta sig i djupet och följde dem straxt derefter med sitt yngsta barn på armen.

Kaptenen, som efter det första ropet på hjälp gifwit order till båtarnes nedfirande, syntes sedermera icke till.

Då närmade sig 2 seglare från sjerran. Den ena war Franska barken Maurici, Kapten Renaud från Nantes, och det andra war ett Norst skepp, hwars namn wi, tyvärr, icke känna. Kl. 5 nådde de ångskeppet; kl. 8 hade de redan 40 räddade ombord. De fleste af dessa hade hållit sig fast wid bogsprötet; minsta antalet uppsifflades ur wattenet. Omkring kl. 8 ankom en af jernbåtarna med 28 personer, och senare uppsifflades ytterligare några passagerare, som drefwo omkring på spillrorna af en båt. Af de räddade woro flera swårt förbrända. De twenne skeppens besälhafware behandlade de räddade med utomordentlig ömhet och wälwilja.

Elden hade uppkommit genom oförsigtighet. Kaptenen och läkaren hade anfett nödigt låta röka mellandäcket med brinnande tjära, och högbåtsmannen skulle verkställa detta under 4:de styrmannens uppsigt. För detta ändamål upphettade han ändan af en jernketting, för att doppa den i tjäran och sålunda verkställa rökningen. Men kettingen hade blifwit så het, att han ej kunde hålla den utan släppte den i golfwet, som genast tog eld. Till råga på olyckan kullstjelpes och tjärtunnan; ett ögonblick derefter slogo lågorna ut från alla håll. Wäl gjordes swaga släckningsförsök, men man hade ingenting till hands för att understödja dessa.

Sång.

Stolt igenom hafwets böljor
Drog nu skeppet „Austria“,
Lätt med emigranter lastadt
Gick det till Amerika,
Och Kaptenen skeppet leder,
Anande ej ödets slag,
Som ett element bereder
Honom på den ljusa dag.

Westanwinden skeppet drifwer,
Understödjer ångans makt;
Ej med wind och watten blifwer
Härda undergång det bragt.
Besjande står eldens låga
Upp från lucas tränga rum,
Alla fingo de nu skåda
Hopp förwandlat uti skum.

Röskan två der hördes ropet,
 Nästan qväst af jemmerskrit:
 „Gräls of, wi förloradt hoppet
 Herre! sänd of hjälp från Dig!“
 Hurtigt då med blottadt hufvud
 Klade wid dessa ord
 Kaptenen upp ifrån kajutan:
 „Gosfar! båtar rasst från bord!“

Lågen knappt man hunnit lösa
 Förr än masten störta full:
 Men, ej båten kan dem rymma.
 Rundtomkring hörs dödens rop;
 Masterna med brakning falla,
 Och maskinen stannar af,
 Skeppet drifwer utan roder,
 Hafwets djup blir allas graf.

Skåda hur den stolte Ungrarn
 Med sitt barn uppå sin arm,
 Wälsignande dem öfwerlemnar
 Med sig sjelf åt dödens barn.
 Sjelf sin hustru, som han dyrkar,
 Och sex barn kring honom stå,
 Ned i djupet, så han yrkar,
 Ty han will med dem förgå.

Doct, då nöden är som störst
 Wisar sig en skymt af hopp:
 Twenne farthg sig nu närma,
 Att få de nödställda opp.
 Doct af alla dessa själar
 Ryckas få från dödens bud,
 Himlen räddning dem förlänar
 Och de prisä Herran Gud!

Den Andra:
 Stjärklarens Sång.

1. På en ödslig håll Står mitt lugna tjäll
 Bland de tumlande wågornas lek; Jag är bort-
 glömd och arm: Men wid hafsmodrens barn Ur
 jag trygg som den rotfasta ek.

2. Jag är konung här På de wilda stjär;
 Mina mödor de gifwa mig stätt: Swart jag wän-
 der mitt hopp, Drar jag stjärnorna opp Ur de
 dimmiga fjärdarnas natt.

3. Mina åkrar stå Uti böljor blå, Mina
 ängar i swindlande djup; Mina hjordar gå wall
 I de brusande swall, Der jag swänger min ilan-
 de slup.

4. Och en makas famn Ur den lugna hamn
 Dit jag wänder om qwallen i frid. Wid wår
 fång, wid wår bön, Somnar dagen på ön, Som-
 nar hafwets och windarnes strid.

5. Ingen owån slår Mina hwita får, Der
 de leka på glittrande mark. Intet hat på min by
 Ligger mörknande sty: Jag är from som min
 skuldra är stark.

6. Och som sist uppå wåg, Ur jag lätt uti
 håg, Och som morgon och wakande wind Ur jag
 frist och förnöjd, Och sjunger af fröjd, Och jag
 sjunger med rosor på kind.

7. „Pris åt djup och grund! Pris åt fjärd
 och sund! Och åt Den, som har skapt dem så wäl!
 Pris åt Honom, som gaf Of en jord och ett haf
 Och en himmel för långtande själ!“

Den Tredje:

Seglaren.

1. Stic ut min båt med förlig wind Fram-
öfwer wifens klara watten! Så obemärkt som sto-
gens hind Ses löpa i den mörka natten, Min
slicka re'n på fjerran strand Mig winkar med sin
hwita hand.

2. Hon wäntat länge. Hjertat flär Dro-
ligt inom barmens galler; Och ifrån ögat saknan's
tår På kindens friska rosor faller — Flyg därför,
milda westanwind, Kyss tåren från den huldas kind.

3. Lys, måne, lys min kända stråt. I klara
stjernor blicken neder, Att necken ej min lilla båt
Till sig i djupets dalar leder, Så skall jag glad
en annan gång Af hjertat sjunga er en sång.

4. Friskt spänn nu ut ditt wingepar! Min
lilla båt, jag will dig följa Så fri som stogens få-
gel far Skjut på, skjut på, du friska bölja. O, det är
ljust, att sitta så Och gunga fram på wågor blå.

5. O, det är ljust på fridlös sjö, Att segla
fram i tysta qwällen Och tänka på sin trogna mö,
Som sitter wäntande på hällen Och speglar sina
lockars swall I wågens leende kristall.

6. Det går, det går med lustig fart — Men
tanken ändå före hinner . . . Nej, nu är jag wid
målet snart, Och der min hulda slicka finner Rigg
båt, och hwila dig i hamn — Jag skyndar till
min slickas famn.

